

SOCIETAT

Un poble de Lleida encara té el nom franquista: aquests són els que queden a Espanya

Entre els que hi ha a tot Catalunya

Vista de Rialp.

SEGRE

Creat: 04.11.2022 | 07:15

Actualitzat: 04.11.2022 | 07:15

A tot Espanya amb prou feines queden pobles amb noms franquistes, uns de dedicats al "caudillo" i altres a generals colpistes o simplement rebatejats durant la dictadura, però la seua modificació en virtut de les lleis de memòria s'enfronta amb la postura recalcitrant d'alguns alcaldes i no pocs veïns. Segons el recompte fet per les delegacions d'EFE a Espanya, encara n'hi ha dos "del Caudillo": Alberche del Caudillo (una pedania de la província de Toledo, d'uns 1.700 habitants) i Llanos del Caudillo (Ciudad Real, 700); i dos "Villafranco": les pedanies Villafranco de la Guadiana (Badajoz, 1.500) i Villafranco del Guadalhorce (Màlaga, 700).

Amb cognoms de generals i líders falangistes n'hi ha tres: Alcocero de Mola (Burgos, 33 habitants), Quintanilla de Onésimo (Valladolid, 1.031) i San Leonardo de Yagüe (Sòria, 2.042); i la resta són localitats reanomenades pel règim de Franco: Numancia de la Sagra (Toledo, 5.170 habitants), Cabacés (Tarragona, 312), Rialp (Lleida, 658), Capmany (Girona, 618) i Lladó (Girona, 845).

En el cas de **Rialp**, la població del Pallars Sobirà manté el nom oficial que va tenir en èpoques històriques en el qual el català no era llengua d'ús oficial, per exemple al segle XVIII després del Decret de Nova Planta o durant les últimes dictadures del segle XX. El nom oficial de Rialp, l'únic justificable etimològicament, acaba en *b*, pel seu origen llatí (de *Rivo Albo*, *Riu Alb*). Així, seria Rialb. Es dona la circumstància que **La Baronia de Rialb**, a la Noguera, sí que va canviar el seu nom al català, així com el pantà, també anomenat Rialb. En èpoques pretèrites i sense el català oficial, va ser La Baronia de Rialp.

OPOSICIÓ POPULAR I, DE VEGADES, OFICIAL

Villafranco de la Guadiana, l'única població extremeña d'aquesta llista –després que Guadiana del Caudillo esborrés el seu dictatorial apel·latiu el març de 2020– és un bon exemple de la dificultat a la que s'enfronta el compliment en aquest aspecte la Llei de Memòria Democràtica. En aquesta pedania del terme municipal de Badajoz, el seu alcalde, Daniel Sánchez (PP), considera que el nom s'ha de mantenir perquè una majoria dels veïns no vol canviar-lo –800 de 1.500 van firmar el 2016 per mantenir la denominació– i "no és un tema del dia a dia". Els veïns "no s'aixequen tots els dies pensant si som Villafranco o Villapedro", ha afirmat en declaracions a EFE, mentre el portaveu municipal del PSOE, Ricardo Cabezas, ha remarcat que "les lleis estan per complir-les".

Una cosa semblant passa a l'altre Villafranco, el del Guadalhorce, una pedania d'Alhaurín el Grande (Màlaga) fundada per l'Institut Nacional de Colonització el 1968, on l'alcaldesa, Antonia Ledesma (PP), ja ha rebut la petició de canvi de nom i ha explicat a EFE que mai no s'ha negat a complir la llei, però que els veïns només intenten "defensar el seu nom", que consideren part de la seua identitat.

YAGÜE, MOLA, ONÉSIMO REDONDO...

La disputa nominal ha estat notable, des que es va aprovar l'anterior Llei de la Memòria Històrica, en el municipi sorià de San Leonardo de Yagüe, cognom afegit el 1952 després de la mort del general Juan Yagüe, nascut allà. Mentre l'actual alcaldessa, Belinda Peñalba (PSOE), ha assenyalat a EFE que encara no farà declaracions sobre els passos per complir la Llei de la Memòria Democràtica, l'anterior corporació va aprovar per unanimitat el 2016 mantenir el nom en tant no es pronunciés la justícia i en aquell Ple es va posar l'accent en l'ajuda que el militar "va prestar en el seu dia als veïns i al municipi", per sobre de la seua responsabilitat en fets ocorreguts durant la guerra.

Als altres dos pobles de Castella i Lleó que incompleixen la llei la situació és diferent: en Alcocero de Mola (Burgos), el seu alcalde (PP) ha vingut insistint en diverses declaracions des de fa temps en què aquest no és un tema prioritari; mentre en Quintanilla de Onésimo (Valladolid), el seu primer edil (PSOE), ha manifestat a EFE que els serveis jurídics estan estudiant de quina manera els afecta la Llei de Memòria Democràtica, després de la qual cosa donaran a conèixer la seua decisió.

Molts habitants de la toledana Alberche del Caudillo també es mostren contraris al canvi de nom, l'únic que han tingut des que el municipi va ser fundat el 1956, en plena dictadura; i en Llanos del Caudillo, Ciudad Real, el seu Ajuntament ja va descartar l'octubre de 2020 el canvi de nom emparant-se amb una sentència ferma d'un jutjat que va desestimar una demanda per fer-ho.

REANOMENATS PEL RÈGIM

El tercer municipi de Castella-la Manxa en aquest llistat, Numancia de la Sagra (Toledo), hi figura perquè el règim franquista el va reanomenar per enaltir a una de les unitats rebels durant la Guerra Civil: el regiment Numancia, que el va prendre l'octubre de 1936. Així va mudar de nom la població que durant segles va ser coneguda com a Azaña, no pel llavors president de la República, Manuel Azaña, sinó per una derivació fonètica de la paraula àrab "assánya" o "al-saniya", de la qual procedeix també "aceña", molí farinaire d'aigua que figura al seu escut. En qualsevol cas, avui

són pocs els veïns mobilitzats per reanomenar el poble i fins i tot els qui en el passat més han promogut el canvi de nom, entre ells l'exalcalde Clemente Serrà (PP), ja han llançat la tovallola.

Similar a aquest cas hi ha alguns a Catalunya, on la dictadura va modificar l'ortografia de diferents localitats, algunes de les quals la mantenen. En el municipi de Cabacés (Tarragona) un grup de veïns està impulsant una campanya per tornar a dir-se Cabassés i l'actual alcalde ha obert la porta a una consulta municipal per iniciar la petició del canvi. Altres localitats que conserven ortografia franquista són Rialp (Lleida), i les gironines de Capmany i Lladó, abans denominades Rialb, Campmany i Lledó, els alcaldes de les quals no tenen intenció d'iniciar un procés per canviar el nom.

JA VAN CANVIAR DE NOM

A més de l'esmentada Guadiana, abans del Caudillo, altres municipis espanyols han vingut desprenent-se de la seua herència franquista en els últims anys, com la mateixa localitat natal de Francisco Franco, Ferrol, que va eliminar de la seua denominació l'afegit "del Caudillo" el 1982, fa ja 40 anys.

Entre els pobles i ciutats que han remogut aquesta part del seu passat figuren així mateix Barbate (Cadis), que fins 1998 es va dir "de Franco"; Villafranco del Guadalquivir (Sevilla), que va recuperar el 2000 el seu antic nom d'Isla Mayor; Ribadelago de Franco (Zamora) que des de fa quatre anys és oficialment Ribadelago Nuevo; i Poble Nou del Delta (Tarragona), que el 2003 va deixar de dir-se Villafranco del Delta, com va nàixer en 1957-

Avui també et recomanem

Una epidèmia de grip "sense precedents" que afecta sobretot a gent jove

● Miiiiil eeeeeuros: Segueix en directe el Sorteig de la Loteria de Nadal 2025

Setanta anys repartint sort: L'administració Rosa de Ponent és una de les més antigues de Lleida

Segueix-nos a les xarxes socials per estar al corrent de tota l'actualitat, comentar notícies i fer-nos arribar els temes que consideris d'interès: [Instagram](#), [Facebook](#), [X](#), [LinkedIn](#), [TikTok](#) y [canal de Whatsapp](#). També ens pots fer arribar la teva informació mitjançant [aquest formulari](#).

0 Comentaris

 Inicia sessió ▾

G

Comença la discussió...

INICIA SESSIÓ AMB

O REGISTRA'T AMB DISQUS

Nom

El millor El més recent El més antic

Sigues el primer a comentar.

Subscriu-te

Privacitat

No venguis les dades

Descubre si tienes derecho a la instalación gratuita de la alarma que arrasa en España

El precio de la alarma que arrasa en España te va a sorprender

Securitas Direct | Patrocinado

Más información

Con un solo parche, tu grasa abdominal se quema durante toda la noche

Purisaki | Patrocinado

Josep Guiu Castelló

VIDU DE MARIA LORETO CANAL SANTALLUSIA Ha mort cristianament el dia 20 de desembre del 2025als 85 anys. Els seus fills, Joan i Loreto; fills

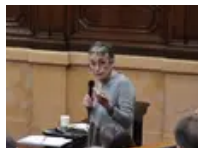
Toyota Corolla. Preparado para acompañarte.

Tecnológicamente a la última con el sistema multimedia Toyota Smart Connect, conectividad inalámbrica con Apple CarPlay y una pantalla aún más grande.

Toyota España | Patrocinado

Leer más

El més llegit

Olga Pané, consellera de Salut: "Cada 1% més de població major de 65 anys suposa 147 milions més de despesa" en Salut

Els Agents Rurals denuncien tres empreses del Pla d'Urgell i la Noguera per utilitzar rodenticides en camps fruiters

Detinguda una jove de 19 anys per intentar matar a la seua exparella amb un ganivet a Lleida

El poble de Lleida de menys de 800 habitants que rebrà 5 milions d'euros per reformar el barri antic

Roben les figures i vandalitzen el pessebre de Sort: "vandalitzat, pintat i buit"

El més llegit

CULTURA

Olga Pané, consellera de Salut: "Cada 1% més de població major de 65 anys suposa 147 milions més de despesa" en Salut

REDACCIÓN

CULTURA

Els Agents Rurals denuncien tres empreses del Pla d'Urgell i la Noguera per utilitzar rodenticides en camps fruiters

ACN

NOGUERA

El poble de Lleida de menys de 800 habitants que rebrà 5 milions d'euros per reformar el barri antic

SEGRE

LLEIDA

Detinguda una jove de 19 anys per intentar matar a la seua exparella amb un ganivet a Lleida

SEGRE

Carrer del Riu, nº 6, 25007, Lleida
Telèfon: 973.24.80.00
Fax: 973.24.60.31
redaccio@segre.com

GRUP SEGRE

- Qui som
- Contacte
- Altres webs del grup
- Mapa del lloc
- Envia la teva notícia

COMERCIAL

- Subscripcions
- Accés al Diari Digital
- Botiga
- Tarifes publicitàries

LEGAL

- [Avis legal](#)
- [Política de privacitat](#)
- [Política de cookies](#)
- [Configuració de cookies](#)
- [Transparència](#)
- [Canal ètic](#)

|| [Guia de l'usuari](#) || [Política de privacitat](#) || [Política de cookies](#) || [Configuració de cookies](#) || [Transparència](#) || [Canal ètic](#)